

УДК 378.09+37:013:75

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-1624-1633](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-1624-1633)

Євтифієв Андрій Сергійович аспірант кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім. академіка І. А. Зязюна, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, <https://orcid.org/0000-0002-5192-548X>

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ПЕРЕВІРКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОЗДОРОВЧИХ ТА СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ

Анотація. Ефективність педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів перевірялась у процесі педагогічного експерименту, який проходив у 2023-2025 роках на базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та Національного університету фізичного виховання і спорту України. Контрольну групу респондентів склали студенти 2023/2024 навч. року вступу у кількості 119 осіб, експериментальну – 2024/2025 навч. року вступу у кількості 115 осіб денної форми навчання. За результатами констатувального етапу експерименту було визначено, що студенти обох груп мають переважно низький рівень сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів. Було також визначено, що статистично значущих відмінностей між двома групами респондентів немає.

Результати констатувального експерименту показали необхідність цілеспрямованої роботи з удосконалення професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів. Для цього в освітній процес студентів експериментальної групи були впроваджені розроблені педагогічні умови. Студенти контрольної групи навчались за традиційною методикою.

На контрольному етапі експерименту найбільший приріст в експериментальній групі виявився за когнітивним та діяльнісним критеріями. Найменший приріст виявлено за оцінним критерієм. Зміни у студентів контрольної групи виявились суттєво меншими. Найбільший приріст вони показали за когнітивним критерієм, найменший за оцінним та мотиваційним.

Було визначено, що рівень сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів у студентів експериментальної групи є статистично значуще більш високим, ніж у студентів контрольної групи

Таким чином, експериментально підтверджено ефективність розроблених педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

Ключові слова: майбутні магістри фізичної культури та спорту, організаторські навички, здобувачі вищої освіти, організація, організаційна компетентність, підготовка до організації оздоровчих та спортивних заходів, готовність до організації заходів, фізична культура та спорт, фізичне здоров'я, організація спортивної діяльності, планування спортивних і фізкультурно-оздоровчих заходів, здоровий спосіб життя, фізична активність.

Yevtyfiiev Andrii Serhiyovych postgraduate student at Pedagogy and Psychology of Social Systems Management Department of the academician I. Zyazyun, Nation Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute», Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0002-5192-548X>

RESULTS OF THE PEDAGOGICAL EXPERIMENT OF CHECKING THE EFFECTIVENESS OF PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE MASTERS OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS FOR THE ORGANIZATION OF HEALTH AND SPORTS EVENTS

Abstract. The effectiveness of pedagogical conditions for the professional training of future masters of physical culture and sports for the organization of health and sports events was tested in the course of a pedagogical experiment that took place in 2023-2025 on the basis of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" and the National University of Physical Education and Sports of Ukraine.

The control group of respondents consisted of students of the 2023/2024 academic year of admission in the amount of 119 people, experimental – 2024/2025 academic year. year of admission in the amount of 115 full-time students.

According to the results of the ascertaining stage of the experiment, it was determined that students of both groups have a predominantly low level of readiness to organize health and sports events. It was also determined that there are no statistically significant differences between the two groups of respondents.

The results of the ascertaining experiment showed the need for purposeful work to improve the professional training of future masters of physical culture and sports for the organization of health and sports events. For this purpose, the developed pedagogical conditions were introduced into the educational process of students of the experimental group. Students of the control group studied according to the traditional method. At the control stage of the experiment, the largest increase in the experimental group was found according to the cognitive and activity criteria. The smallest increase was found according to the evaluation criterion. The changes in the students of the control group turned out to be significantly smaller. They showed the largest increase in cognitive criteria, the smallest in terms of evaluative and motivational criteria.

It was determined that the level of readiness for the organization of health and sports events in students of the experimental group is statistically significantly higher than in students of the control group

Thus, the effectiveness of the developed pedagogical conditions for the professional training of future masters of physical culture and sports for the organization of health and sports events has been experimentally confirmed.

Keywords: future masters of physical culture and sports, organizational skills, applicants for higher education, organization, organizational competence, preparation for the organization of health and sports events, readiness to organize events, physical culture and sports, physical health, organization of sports activities, planning of sports and physical culture and health events, healthy lifestyle, physical activity.

Постановка проблеми. Розвиток сучасних педагогічних ідей та перевірка доцільності їх впровадження у освітній процес закладів вищої освіти потребує ґрунтовних педагогічних експериментів. Через експериментальні дослідження, організовані відповідно до методологічних вимог, що передбачає застосування сукупності надійних методів, відповідність вибору методів меті та завданням дослідження, можливості відтворення результатів дослідження тощо, розширюються знання стосовно ефективних педагогічних умов, методик та технологій.

Важливою сучасної проблемою професійної освіти є удосконалення професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту, розв'язання якої потребує проведення педагогічного експерименту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми організації та проведення педагогічних експериментів розглядаються у роботах С.Гончаренко, І. Зязюна, С. Резнік, О. Романовського, Т. Кристопчук та ін. [1; 3; 6; 7] та ін. Проблеми удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців галузі фізичної культури та спорту досліджуються у працях

О.А. Ігнатюк, Д.О. Перепляотчиков, С.М. Резнік, Т.О. Солодовник, Р.О. Турка, та ін. [4; 5; 8]. У той же час проблема експериментальної перевірки ефективності професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів є недостатньо дослідженою.

Мета статті – експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

Виклад основного матеріалу. Ефективність педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів перевірялась у процесі педагогічного експерименту, який проходив у 2023-2025 роках на базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та Національного університету фізичного виховання і спорту України. На констатувальному етапі педагогічного експерименту було визначено початковий рівень сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів у майбутніх магістрів фізичної культури і спорту експериментальної та контрольної груп на основі уточнених критеріїв та показників її сформованості: мотиваційного (сформованість мотивації до організації оздоровчих та спортивних заходів та усвідомлення соціальної значущості проведення таких заходів); когнітивного (знань стосовно видів заходів, етапів, алгоритмів організації оздоровчих та спортивних заходів та знань щодо здорового способу життя); діяльнісного (інформаційних, проєктних, комунікативних умінь, здатності до організаційної діяльності); оцінного (здатності до аналізу організаційної діяльності).

Контрольну групу респондентів склали студенти 2023/2024 навч. року вступу у кількості 119 осіб, експериментальну – 2024/2025 навч. року вступу у кількості 115 осіб денної форми навчання. Результати констатувального етапу експерименту за критеріями сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Результати констатувального етапу педагогічного експерименту за критеріями сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів

Рівень	ЕГ		КГ	
	к-ть студ.	%	к-ть студ.	%
Мотиваційний критерій				
Високий	17	14,8	18	15,1
Середній	42	36,5	47	39,5
Низький	56	48,7	54	45,4

Рівень	ЕГ		КГ	
	к-ть студ.	%	к-ть студ.	%
Когнітивний критерій				
Високий	10	8,7	11	9,2
Середній	19	16,5	24	20,2
Низький	86	74,8	84	70,6
Діяльнісний критерій				
Високий	8	6,9	11	9,2
Середній	30	26,1	31	26,1
Низький	77	67,0	77	64,7
Оцінний критерій				
Високий	12	10,4	9	7,6
Середній	26	22,6	27	22,7
Низький	77	67,0	83	69,7
<i>Всього</i>	<i>115</i>	<i>100</i>	<i>119</i>	<i>100</i>

За результатами констатувального етапу експерименту було визначено, що у майбутніх магістрів фізичної культури та спорту найкраще розвинена готовність за мотиваційним критерієм (14,8 % та 15,1 % студентів мають високий рівень в експериментальній та контрольній групах відповідно). Але загалом за всіма критеріями студенти мають переважно низький рівень сформованості.

На основі отриманих даних по кожному критерію було визначено загальний рівень сформованості готовності майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів на констатувальному етапі експерименту, показаний у табл. 2.

Таблиця 2

Результати констатувального етапу педагогічного експерименту

Рівень	Готовність до організації оздоровчих та спортивних заходів			
	ЕГ		КГ	
	к-ть студ.	%	к-ть студ.	%
Високий	10	8,7	12	10,1
Середній	31	27,0	32	26,9
Низький	74	64,3	75	63,0
<i>Всього</i>	<i>115</i>	<i>100</i>	<i>119</i>	<i>100</i>

Як видно з таблиці 2, переважна кількість студентів ЕГ та КГ мають низький рівень готовності. Тільки 8,7 % студентів експериментальної групи та 10,1 % контрольної мають високий рівень сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів, низький же рівень мають 64,3 % та 63,0 % студентів цих груп відповідно. Методами математичної

статистики (χ^2 -тест) було перевірено наявність чи відсутність статистично значущої відмінності у двох групах респондентів (табл. 3).

Таблиця 3

Результати статистичного аналізу на констатувальному етапі педагогічного експерименту

Рівень	Готовність до організації оздоровчих та спортивних заходів						$\Sigma \chi^2$
	f_0		f_e		$(f_0 - f_e)^2 / f_e$		
	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	
Високий	10	12	10,81	11,19	0,061	0,059	0,136
Середній	31	32	30,96	32,04	4,778	4,621	
Низький	74	75	73,23	75,77	0,008	0,008	

Для визначених ступенів свободи рівних 2 (дві групи респондентів та три рівня сформованості готовності) критичне значення χ^2 дорівнює 5,99 для $p=0,05$ та 9,21 для $p=0,01$. Порівнюючи розраховане $\chi^2 = 0,136$ із критичними значеннями, можемо зробити висновок про те, що статистично значущих відмінностей між двома групами респондентів на констатувальному етапі експерименту у рівні сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів немає.

Результати констатувального експерименту показали необхідність цілеспрямованої роботи з удосконалення професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів. Для цього в освітній процес студентів експериментальної групи були впроваджені розроблені нами педагогічні умови: мотивація студентів до реалізації соціально-культурних та суспільно-корисних завдань у процесі організації оздоровчих та спортивних заходів, пов'язаних зокрема із забезпеченням рухової активності людей, їх гармонійного розвитку та ведення ними здорового способу життя; поступове набуття практичних знань, умінь та здатностей для ефективної організації спортивних та оздоровчих заходів шляхом посилення інтерактивної взаємодії студентів у освітньому процесі; застосування методу проєкту з метою розвитку інтеграційних, творчих здатностей студентів до організації спортивних та оздоровчих заходів [2]. Студенти контрольної групи навчались за традиційною методикою.

Після закінчення експерименту було визначено рівень сформованості у майбутніх магістрів фізичної культури і спорту експериментальної та контрольної груп готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів з використанням тих же методів, а також критеріїв, показників та рівнів сформованості, що і на констатувальному етапі експерименту.

Результати контрольного етапу експерименту показано у таблиці 4.

Таблиця 4

**Результати контрольного етапу педагогічного експерименту
за критеріями сформованості готовності до
організації оздоровчих та спортивних заходів**

Група	Рівень	До екс., %	Після експ., %	Приріст (±, %)
Мотиваційний критерій				
ЕГ	Високий	14,8	35,6	+20,8
	Середній	36,5	29,6	-6,9
	Низький	48,7	34,8	-13,9
КГ	Високий	15,1	18,5	+3,4
	Середній	39,5	38,7	-0,8
	Низький	45,4	42,8	-2,6
Когнітивний критерій				
ЕГ	Високий	8,7	46,1	+37,4
	Середній	16,5	38,3	+21,8
	Низький	74,8	15,6	-59,2
КГ	Високий	9,2	27,7	+18,5
	Середній	20,2	38,7	+18,5
	Низький	70,6	33,6	-37
Діяльнісний критерій				
ЕГ	Високий	6,9	35,7	+28,8
	Середній	26,1	35,7	+9,6
	Низький	67,0	28,6	-38,4
КГ	Високий	9,2	18,5	+9,3
	Середній	26,1	32,8	+6,7
	Низький	64,7	48,7	-16
Оцінний критерій				
ЕГ	Високий	10,4	25,3	+14,9
	Середній	22,6	41,7	+19,1
	Низький	67,0	33,0	-34
КГ	Високий	7,6	10,1	+2,5
	Середній	22,7	28,6	+5,9
	Низький	69,7	61,3	-8,4

Як видно з таблиці 4, найбільший приріст в експериментальній групі виявився за когнітивним та діяльнісним критеріями (кількість студентів із високим рівнем зросла, відповідно, на 37,4 % та 28,8 %). Найменший приріст виявлено за оцінним критерієм: кількість студентів із високим рівнем збільшилась на 14,9 %. Зміни у студентів контрольної групи виявились суттєво меншими. Найбільший приріст вони показали за когнітивним критерієм, найменший за оцінним та мотиваційним (кількість студентів із високим рівнем зросла на 18,5 %, 3,4 % та 2,5 % відповідно).

Визначені узагальнені зміни у студентів ЕГ та КГ на контрольному етапі експерименту за рівнем сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів наведені у табл. 5.

Таблиця 5

Результати контрольного етапу педагогічного експерименту

Група	Готовність до організації оздоровчих та спортивних заходів			
	рівень	до екс., %	після екс., %	приріст (±, %)
ЕГ	Високий	8,7	35,7	+27
	Середній	27,0	36,5	+9,5
	Низький	64,3	27,8	-36,5
КГ	Високий	10,1	18,5	+8,4
	Середній	26,9	34,4	+7,5
	Низький	63,0	47,1	-15,9

Як видно з табл. 5, у експериментальній групі кількість студентів із високим рівнем сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів зросла на 27 %, в контрольній – тільки на 8,4 %. Кількість студентів із низьким рівнем сформованості цієї готовності зменшилась на 36,5 %, в контрольній – тільки на 15,9 %.

Статистичну значущість відмінностей між двома групами (ЕГ та КГ) на контрольному етапі експерименту було визначено за допомогою χ^2 -тесту. Результати розрахунків показано у табл. 6.

Таблиця 6

Результати статистичного аналізу на контрольному етапі педагогічного експерименту

Рівень	Готовність до організації оздоровчих та спортивних заходів						$\Sigma \chi^2$
	f_0		f_e		$(f_0 - f_e)^2 / f_e$		
	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	
Високий	41	22	30,96	32,04	3,255	3,145	12,223
Середній	42	41	40,79	42,21	0,036	0,035	
Низький	32	56	43,25	44,75	2,925	2,827	

Як видно з табл. 6, розрахункове значення χ^2 більше за критичне: $12,223 > 9,21$, що дозволяє зробити висновок, що рівень сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів у студентів експериментальної групи є статистично значуще більш високим, ніж у студентів контрольної групи ($p < 0,01$). Отже, результати педагогічного експерименту підтверджують ефективність розроблених педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

Висновки. Таким чином, експериментально підтверджено ефективність розроблених педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів та доцільність їх впровадження в освітній процес ЗВО.

На контрольному етапі експерименту визначено, що у студентів експериментальної групи рівень сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів є статистично значуще більш високим, ніж у студентів контрольної групи. Найбільший приріст в експериментальній групі виявився за когнітивним та діяльнісним критеріями (кількість студентів із високим рівнем зросла, відповідно, на 37,4 % та 28,8 %). Найменший приріст виявлено за оцінним критерієм: кількість студентів із високим рівнем збільшилась на 14,9 %. Перспективи подальших досліджень полягають у розробці та експериментальній перевірці педагогічних умов цілеспрямованого формування рефлексивно-оцінних здатностей у майбутніх магістрів фізичної культури та спорту.

Література:

1. Гончаренко С. Методи дослідження в педагогіці. *Енциклопедія освіти*. К. : Юрінком Інтер, 2008. С. 490-492.
2. Євтифіїв А. Педагогічні умови професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів. *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 7(53). С.320-332.
3. Зязюн І. Педагогічне наукове дослідження у контексті цілісного підходу. *Порівняльна професійна педагогіка*. 2011. № 1. С. 19-30.
4. Перепляотчиков Д.О. Підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту до організації діяльності ДЮСШ: дис. ... к.пед.н.: 13.00.04. Запоріжжя, 2011. 222с.
5. Романовський О. Г., Резнік С. М., Ігнатюк О. А., Солодовник Т. О. Організаційні навички як складник «soft skills» майбутніх викладачів вищої школи та фахівців фізичної культури та спорту. *Імідж сучасного педагога*. 2024. №1(214). С.37-41
6. Романовський О. Г., Черкашин А. І., Грень Л. М., Резнік С. М. Основи наукових досліджень. Харків : Іванченко І. С., 2022. 150 с.
7. Сисоєва С., Кристопчук Т. Методологія науково-педагогічних досліджень. Рівне: Волин. береги, 2013. 359 с.
8. Турка Р.О. Активізація оздоровчої рухової активності населення з використанням спортивно-масових заходів системи спорту для всіх : дис. ... к.пед.н.: 13.00.04. Львів, 2019. 247 с.

References:

1. Honcharenko, S. (2008). *Metody doslidzhennia v pedahohitsi* [Research Methods in Pedagogy]. *Entsyklopediia osvity*. K. : Yurinkom Inter, 490-492. [in Ukrainian].
2. Yevtyfiiev, A. (2025). *Pedahohichni umovy profesiinoi pidhotovky maibutnix mahistriv fizychnoi kultury ta sportu do orhanizatsii ozdorovchykh ta sportyvnykh zakhodiv* [Pedagogical conditions of professional training of future masters of physical culture and sports for the organization of health and sports events]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky*, 7(53), 320-332. [in Ukrainian].

3. Ziaziun, I. (2011). Pedagogichne naukove doslidzhennia u konteksti tsilisnogo pidkholu [Pedagogical Scientific Research in the Context of a Holistic Approach]. *Porivnialna profesiina pedahohika, 1*, 19-30. [in Ukrainian].

4. Pereplotchikov, D.O. (2011). Pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia i sportu do orhanizatsii diialnosti DIuSSh [Preparation of future specialists of physical education and sports for the organization of activities of the Youth Sports School]. PhD'theses. [in Ukrainian].

5. Romanovskyi, O. H., Reznik, S. M., Ihnatiuk, O. A., Solodovnyk, T. O. (2024). Orhanizatsiini navychky yak skladnyk «soft skills» maibutnikh vykladachiv vyshchoi shkoly ta fakhivtsiv fizychnoi kultury ta sportu [Organizational skills as a component of "soft skills" of future teachers of higher education and specialists in physical culture and sports]. *Imidzh suchasnoho pedahoha, 1* (214), 37-41. [in Ukrainian].

6. Romanovskyi, O. H., Cherkashyn, A. I., Hren, L. M., Reznik, S. M. (2022). Osnovy naukovykh doslidzhen [Fundamentals of Scientific Research]. Kharkiv : Ivanchenko I. S. [in Ukrainian].

7. Sysoieva, S., Krystopchuk, T. (2013). Metodolohiia naukovo-pedahohichnykh doslidzhen [Methodology of scientific and pedagogical research]. Rivne: Volyn. oberehy. [in Ukrainian].

8. Turka, R.O. (2019). Aktyvizatsiia ozdorovchoi rukhovoï aktyvnosti naselennia z vykorystanniam sportyvno-masovykh zakhodiv systemy sportu dlia vsikh [Activation of health-improving physical activity of the population with the use of sports and mass events of the sports system for all]. PhD'theses. [in Ukrainian].